

Лиляна Димитрова-Тодорова

Българската академия на науките, София

Лексикално-семантични категории теренни имена в България

1. Увод

Поради ограничения обем в настоящото изследване ще бъдат разглеждани лексикално-семантичните категории само на теренните (местностните) имена, а не на всички топоними. Независимо от някои общи черти с другите класове топоними, теренните имена се отличават от тях по известни мотивационно-семантични особености. В изследването е използван ексцерпиран материал от всички излезли досега регионални топонимични изследвания в България.

Досега в българските ономастични изследвания са правени различни опити за класифициране на теренните (местностните) имена от редица учени, като Ив. Дуриданов [1952], Й. Заимов [1959], Н. Ковачев [1987], Л. Димитрова-Тодорова [2006; 2011] и др. на основата на предхождащи ги класификации от изтъкнати слависти ономасти: F. Miklosich [1860; 1927], O. Franck [1932], P. Skok [1921], Vl. Šmilauer [1963; 1970], W. Taszycki [1946], S. Rospond [1957], H. Borek [1988], В. А. Жучкевич [1980] и др. Освен това различни видове класификации са представени във всички регионални топонимични монографии. Най-често топонимите са разпределяни в два основни типа класификации: структурно-граматична и семантична, като обаче елементи от семантиката са включвани в рамките на структурно-граматичната класификация, а формалноезикови елементи са внасяни в семантичната класификация. При това винаги едната област остава непълно представена. Затова най-целесъобразно е топонимите да бъдат включени и в двата типа класификации съобразно тематиката на класификациите. При разглеждане семантичната мотивация на топонимите за първи път в България се въвежда от Л. Димитрова-Тодорова [Димитрова-Тодорова 2006: 216–223] и по-новата разпределяба на Borek [Borek 1988: 51], която дава най-добра възможност да бъдат обхванати и открити различните семантични типове топоними.

Предлаганата тук семантична класификация на теренните имена показва богатството от типове теренни имена. Тя се различава от класификациите на другите класове топоними. Въз основа на произхода на теренните имена (т.е. от какъв вид име са образувани) и мотивите на номинация се открояват две основни групи и голям брой подгрупи названия: А. Деапелативни, деадективни, деадвербативни теренни имена, имена денумералии или имена, произлезли от междуметие. Б. Депроприални теренни имена: деантропонимични и детопонимични (релативни имена според терминологията на Н. Borek [ibidem: 51]).

2. Деапелативни, деадективни, деадвербативни теренни имена, имена денумералии или имена, произлезли от междуметие

Деапелативните, деадективните и др. типове теренни имена се делят на: I. Топографски имена, наричани от различните ономасти още земеписни имена, физико-географски имена, имена според природните условия. II. Имена във връзка с човешката дейност, наричани още културни имена или културно-исторически имена.

Към топографските имена спадат: 1. Имена от географски термин: *Бърчината, Валозите, Вещдата, Длъбнико, Долà, Лъките, Могилките, Низината, Падината, Равнище, Чука* и мн.др. 2. Имена от названия на почви и минерали или във връзка с техния цвят: *Белилката, Белия камък, Гнилниците, Каменец, Кариерите, Пръстницата, Синята пръст, Сипея* и др. 3. Имена от названия на растения и дървета: *Брестите, Буковца, Бъзето, Върбалакът, Габрака, Габъра, Глòга* и др. 4. Имена във връзка с отсъствието на растителност: *Голеш, Голешина, Гòли връх, Гòли рид, Гòло бърдо, Лисец, Плешивец* и др. 5. Имена от названия на птици, животни и техни обиталища: *Вълча дупка, Гàрван дол, Кòнската могила, Лисичени дупки, Свинища, Сърнево* и др. 6. Имена според особения вид на местността или на обект в нея: *Висòка могила, Дълбòкия трап, Крива, Острèц, Окòлчеста ливàда, Побийен камик* и др. Към разглеждания тук тип теренни имена спадат и имената, възникнали в резултат на метафоричен пренос, когато «наименованието на един или друг предмет или явление се пренася върху друг предмет или явление по силата на тяхното сходство, по съвпадение на един или друг признак» [Шмелев 1964: 57–58]: *Вещдата, Гавàнца, Дисàгите, Камината, Качуля, Престòла, Пушката, Стъ̀пката, Трèпезник, Шàпка* и др. 7. Имена по местоположение спрямо други обекти: *Гòрник, Дòлното калè, Зад байря, Крайни рид, Между пàтищата* и др. 8. Имена по положение спрямо слънцето (огрятост – неогрятост): *Гонèто, Мразлив дол, Осòдица, Пеклища,*

Печенико, Припекъвицето, Присде, Усдйната и др. 9. Имена във връзка с атмосферни явления: *Блъснатия чукър, Бурьово, Вятровица, Громъ, Гърдобйката, Убит кавак* и др.

В българската топонимия след групата на топографските названия важно място заема и групата на културните названия, които със своето разнообразие са огледало на дейността на човека в природата, и по-конкретно на неговата битова, стопанска дейност през различните исторически периоди, част от която е свързана с неговия религиозен мироглед или с неговата духовна култура.

В зависимост от разнообразието на стопанската и културно-историческата дейност на хората и нейното отражение върху топонимията в България групата на културните топоними се разделя на няколко групи и подгрупи. 1. Имена във връзка със земеделието – основен поминък на българите в миналото. 1.1. Имена във връзка с вида на работната земя: *Голямата нива, Нивата, Нивичката, Орницата, Пазарска орница, Тарлата* и др. 1.2. Имена във връзка с начина за получаване на работната земя: а) чрез изсичане и изкореняване на горите: *Копяците, Кореняка, Кореняжа, Ломицето, Пънякът, Сечена кория, Требакът, Чистеното* и др. Съществува и една група теренни имена, създадени във връзка със запазването на горите: *Бранища, Бранище, Бранището* от *бранище* 'гора, забранена за изсичане' и др. б) чрез опожаряване на горите: *Гореляка, Огореното, Опаленото, Паленякът, Пожаряко, Пърляка, Угорелец* и др.; в) чрез разораване на нови земи: *Новините, Новите ниви, Целината, Целините* и др.; г) чрез оставяне за няколко години неплодородната земя да почива, без да е обработвана: *Голема орница, Орницата, Орничак, Орничак* и др.; д) чрез наторяване на нивите: *Гноище, Торища, Торичето, Торната нива, Торницата, Тордъвица, Широкото ториче* и др.; е) чрез разораване: *Плуговината, Плуговините, Плужница, Плужницата, Плуг оवासъ* 'поле за плуг' и пр.; ж) чрез разделяне на земята на дребни участъци поради частната собственост: *Делниците, Крайчето, Лехата, Парцълчетата, Парцелите, Парчетата, Първи участък, Втори участък* и др. Тук могат да бъдат отнесени и имената на местности, получени въз основа на разграничаване на отделните парцели земя чрез поставянето между тях на гранични знаци от типа на храсти, плетове, забити колове, камъни и др.: *Високия слог, Междяка, Междата, Подката, Синурът, Слдога, Широките синори* и др.; з) чрез уедряване на земите, чрез обединяването им в трудово-кооперативни земеделски стопанства (ТКЗС) в близкото минало: *Блока, Веднината, Ведничкото, Кооперативната нива, Орташкото* и др. 1.3. Имена във връзка с вършитбата на житни култури: *Беглийския харман, Вехтия ток, Гумница, Гумното, Гумошник, Тода, Харманлъка* и др. 1.4. Имена във връзка с типа земеделска култура, засявана в именувания обект: *Бобеницето, Граховете, Ечменицето, Житницата, Картофище, Лененище* и др. 1.5. Имена във връзка с вида на засажданите места: *Бахчийте, Бостана, Градината,*

Зеленчуковата градина, Лахналъка, Разсадника и пр. 2. Имена във връзка с овощарството и с вида на плодните насаждения: *Овдиските, Присадите, Фиданлъка, Крушите, Сливъка, Черешъка* и др. 3. Имена във връзка с лозарството: *Винена могила, Грозден, Лозата, Лозето, Марашите, Маточника, Нерезии* и др. 4. Имена във връзка с розарството: *Гюловете, Рроза, Розова долина = Долината на розите, Розоварната, Розовец, Розово, Розов кладенец* и др. 5. Имена във връзка със скотовъдството. 5.1. Имена във връзка с вида на местата за паша на добитъка и на местата, които служат за фуражна база: *Воловарската меръ, Косенната, Ливадата, Листника, Мерата, Парковото пасище, Пашата, Пладнището, Сенарката* и др. 5.2. Имена във връзка с хранилки, солища и водопой: *Водоподите, Коритата, Кърмилото, Нанопите, Поилата, Солището, Хранищата* и пр. 5.3. Имена във връзка с местата за минаване на добитъка, по заграждения, за да не избягат пасящите животни и др.: *Вратникът, Заграденото, Минушката, Оградето, Прокара, Пролеза, Промката, Стъргата* и т.н. 5.4. Имена във връзка с различни домашни животни: *Биволарски рът, Козница, Говеджи пътѝки, Конското, Магарешко бърдо, Свински дол* и др. 5.5. Имена във връзка с помещенията за добитъка, предимно в планините, с помещенията, в които се произвеждат млечни продукти или които са предназначени за пазачи на добитък: *Бачище, Граждовете, Кашкавалницата, Кошарите, Къшлата, Мандрата, Пъдарницата, Хлѝвището* и др. Една част от тях са топоними, с които са наименувани кошари за конкретни видове домашни животни: *Биволарника, Говедарника, Краварника, Овчарника, Свинарника, Телчарника* и др. 6. Имена във връзка с пчеларството: *Кодшерен, Медарнята, Пчеларско полѝе, Пчелинище, Пчелински рът, Пчелнико* и др. 7. Имена във връзка с бубарството: *Бубарник, Бубарника, Бубарнико, Бубарниците, Паикулницата* и др. 8. Имена във връзка с лова: *Авджийската чешма, Ловна лъка, Ловна спърка, Ловната хйжа, Ловната чешма* и др. 9. Имена във връзка с риболова: *Рибарника, Рибарица, Рибарци, Рйбен, Рйбник, Рйбното ѝзеро* и пр. 10. Имена във връзка със занаятите. 10.1. Имена във връзка с воденичарството, широко застъпено в миналото в битата на хората: *Бѝнта, Валцовата воденица, Жѝрката, Жѝрньовница, Караджѝйката, Кѝлевата воденица, Мѝлницата* и др. 10.2. Имена във връзка със занаятите, свързани с водната сила: *Валѝвиците, Точилото, Чарковете* и др. 10.3. Имена във връзка с рударството: *Вигнището, Мадана, Плавило, Плакалница, Рудищата, Самоковичето, Сгүрището* и др. 10.3.1. Имена във връзка с добивания метал: *Златица, Златцето, Бакъра, Сребърна долчина, Желѝзница, Медѝт* и пр. 10.4. Имена във връзка с добива и преработката на дървесина – *Бичкиджийницата, Влачището, Дърварския път, Дѝскорѝзницата, Сѝчището, Стружната, Талпата* и др. 10.5. Имена във връзка с въглищарството: *Въглищарски дол, Гарище, Жйжните, Куята, Курило, Кюмурица, Турлата, Щѝтина* и др. 10.6. Имена във връзка с производството на барут: *Барутницата, Барут дермени, Ба-*

рутчийницата и др. 10.7. Имена във връзка с грънчарството: *Грънчевица*, *Грънчарите*, *Грънчарница*, *Чомлекчия* и др. 10.8. Имена във връзка с производството на вар – *Вараджийницата*, *Варджийниците*, *Вареняца*, *Киречницата*, *Кирпича* и др. 10.9. Имена във връзка с производството на катран: *Катранджийка*, *Катранджийски дол*, *Катранджийка*, *Катранджийското*, *Катранцата* и др. 10.10. Имена във връзка с каменарството, добива на пясък, пръст и глина: *Гнилника*, *Каменната кариера*, *Каменолъмната*, *Меката кариера*, *Пръстницата* и др. 10.11. Имена във връзка с търговията: *Баждар*, *Пазарския път*, *Търговска нива*, *Търговското*, *Чаршията* и др. 10.12. Имена във връзка с ковачеството и подковачеството – *Ковачица*, *Налбантлари*, *Налбантовата* и др. 10.13. Имена във връзка с коларството (арабаджийството) и кираджийството (превозване на стоки с кон или кола): *Арабаджи даяма*, *Коларево*, *Коларката*, *Коларския път*, *Коларца*; *Кираджийския мост* и др. 10.14. Имена във връзка с производството на тухли, керемиди и цигли във връзка със строителството: *Керемидчийницата*, *Керемидарка*, *Кирпичлика*, *Тухларната*, *Цигларницата* и др. 10.15. Имена във връзка със строителството: *Дюлгѐря*, *Дюлгѐрска бачия*, *Дюлгѐрска воденяца*, *Дюлгѐрски орници*, *Зидарци* и др. 10.16. Имена във връзка с кожарството – *Табакханата*, *Табакханите*, *Табациите*, *Табашки мост*, *Шопова табан* и др. 10.17. Имена във връзка с даракчийството: *Дарака*, *Даракков мост*, *Дарациите*, *Дарашка вада* и др. 10.18. Имена във връзка с производството на седла: *Самарджийското*, *Сарача*, *Сарачкио кладенец*, *Сарачкото*, *Сарашка кория* и др. 10.19. Имена във връзка с производството на казани: *Казанджійницата*, *Казанджійски дол*, *Казанджійското* и др. 10.20. Имена във връзка с клането на добитък: *Касапник*, *Касапнята*, *Касапски дол*, *Касапското*, *Кланицата*, *Салханата* и др. 10.21. Имена във връзка с други занаяти, застъпени по-слабо в теренните имена, за част от които съдим по прякорите, от които са образувани топонимите: а) производство на свредели: *Бургуджійката* и др.; б) гребенарство: *Гребенарката*; в) медникарство: *Бакърджи гьол* 'медникарска локва' и др.; г) калайджийство: *Калайджійската чешима*, *Каладжиска ливада* и др.; д) производство на каци: *Кацарницата*, *Кацарска махала* и др.; е) производство на гайтани: *Гайтанджійницата* и др.; ж) производство на сапун: *Сапунджиска бара*, *Сапунджийски дол*, *Сапунджийското*.

Към тази сравнително голяма група имена влизат и такива по други редки занаяти. 11. Имена във връзка с постройки и съоръжения на човешката дейност, като порти, огради, единични къщи и пр.: *Вратнята*, *Канто̀на*, *Колибата*, *Ограднята*, *Пирамидата*, *Плетник*, *Старата плѐвня*, *Чардака*, *Ханчетата*, *Шосѐто* и др. 12. Имена във връзка с пътища, пътни съоръжения, крайпътни наблюдателни постове, бродове и пр.: *Беклемѐто*, *Бѐров брод*, *Вардата*, *Гечита*, *Коначето*, *Летяцето*, *Мостчето*, *Новия път*, *Пътеката*, *Стражица*, *Стълбите* и др. 13. Имена във връзка с исторически и археологически обекти, укрепления и пр.: *Градѝце*, *Истикамите*,

Калето, Крепостта, Метирѝза, Окòните, Пàметника, Тàбѝята, Хисарлѝка и др. 14. Имена във връзка с гробове, гробища, некрополи и лобни места: Брàтската мoгѝла, Грòбищата, Грòбницата, Латѝнския гроб, Мàшат-лък, Мезàра, Тюлбèто и др. 15. Имена във връзка със случки и събития: Войнѝшка корѝя, Гърмèния блок, Заклàния човек, Заклèтата корѝя, Мòмина стенà и др. 16. Имена във връзка с култови обекти – черкви, манастири, параклиси, кръстове, оброчища и пр.: Джамѝйския мост, Кръста, Лазарнята, Манастѝр, Мусалà таш, Обрòка, Светѝ Илѝя, Текèто, Черкòвището и др. 17. Имена във връзка с легенди, предания, религиозни представи: Джѝнов дол, Змèйова дѝпка, Имàнето, Кър̀вавия дол, Мàркова стѝпка, Русалѝйски грòбища и др. 18. Имена във връзка с обществени движения – религиозни или съпротивителни: Богомѝлски грòбища, Бѝнкера, Комѝтски кòрдел, Партизàнска пещера, (Х)арамѝя и др. 19. Имена във връзка с поселищните отношения в миналото, свидетелстващи за наличието на селища в миналото: Вèтото сèло, Градèц, Двòрища, Пустосèл, Стàри юрт, Стàротото сèлище и др. 20. Имена във връзка с поземлени отношения в миналото: Бèйските нѝви, Вàкувската мèлница, Кавгалѝйски учàсток, Казидòнното, Чифлѝка и др.

3. Деантропниални теренни имена: деантропонимични и детопонимични (релативни имена)

Деантропонимичните теренни имена се делят на няколко групи: 1. Имена от единични антропоними – посесивни и паметни (мемориални). 2. Имена от събирателни антропоними, произлезли от антропоним. 3. Имена от събирателни антропоними, произлезли от апелатив.

1. Теренните имена или т.нар. посесивни теренни имена от единични антропоними много добре представят частнособственическите отношения в миналото, които след политическите промени през 1989 г. отново се възстановяват в България. Те най-често носят в себе си името на собственика на местността, която именува, или името на собственика на обект в нея. Този тип имена са многобройни и се делят на няколко групи имена: 1.1. Изцяло от лично име: Братв̀ана, Б̀угдана, Герг̀йна, Димитр̀аш, Др̀агни, Кръст̀ина, П̀авля и др. 1.2. Изцяло от прякор: Бурм̀ата, Г̀зетата, К̀араджата, К̀обакчията, К̀озар, К̀съра, Сам̀ура и др. 1.3. По андроним: Б̀абината Йорд̀анчина н̀ива, Вас̀илища = Вас̀илината н̀ива, Г̀аньовчината н̀ива, Д̀аскалчината башч̀ия, М̀арковчина гроб и др. 1.4. По лично име: Б̀аньов кам̀ък, Ал̀ексѝовата к̀ъщичка, Анд̀оновия бо̀аз, Анд̀реѝовите кош̀ери, Б̀аньов кам̀ък, Б̀елчовото пладн̀ище и др. 1.5. По прякор: Б̀ь(х)л̀евата воден̀ица, Г̀ъркова в̀ратник, Д̀аскаловата воден̀ица, Д̀аскаловата гор̀а, Кост̀илковото л̀озе, Пип̀ерѝова-

та воденица, Сланѝнкова чайр и др. 1.6. По фамилно име: *Коджãовата воденица*, *Коджã Сланѝнковата ливãда*, *Кõлчовата корѝя*, *Кõтъоолу*, *Сãрова трап* и др. 1.7. Паметни (мемориални) имена: *Карãджãта*, *Стãмо Кõстов*. Тези имена са сравнително малко. Най-често с тях се именуват железопътни кантони в полето. 2. Теренни имена от събирателни антропоними по родо-во име: *Бёбберев кулãк*, *Вãнкоолте нѝви*, *Дрãговската чеимã*, *Козãровския кулãк*, *Тõйовската могила* и др. 3. Теренните имена от събирателни деапелативни антропоними се делят на няколко групи имена: 3.1. По етноними: *Бёджане*, *Влах тарлã*, *Карãкачени* = *Карãкаченските колѝби*, *Кумãнца*, *Македонското*, *Татãрските нѝви*, *Турската бозалгъчка*, *Черкёзки нѝви* и др. 3.2. По служебни (професионални) имена: *Бѝрниковата круша*, *Бакãлската махлã*, *Белбёр пунãр*, *Даулджѝшто* и др. 3.3. От жителски имена: *Горунни*, *Дёрнени*, *Рãщени*. Последните теренни имена са старинни. Те показват, че назоваваните с тези имена местности са били в миналото населени места.

Детопонимичните теренни имена също биват няколко типа: дехидронимични, деойконимични и деоронимични. Те също се делят на няколко групи: 1. Подновени имена с метонимична функция, възникнали в резултат от промяната или разширяването обсега на името върху съседни обекти: *Колокõч* (река) > *Колокõч* (връх). 2. Пренесени имена от по-рано назован друг обект поради някаква прилика с него, т.е. имена с метафорична функция: *Дõбруджа* (плодороден район в Североизточна България) > *Дõбруджа* (местност с плодородни ниви). 3. Имена с диференцираща функция: *Гõрния Сõпот* и *Дõлния Сõпот*. 4. Имена с локализираща функция, която служи за определяне положението на новоназован обект спрямо друг вече назован обект: *Над Балко*, *Зад Украйна*, *Под Гõрник*. 5. Паметни (мемориални, наричани още и възпоменателни) имена – пренесени в памет или в чест на място, свързано с историческо събитие или с друго емоционално съдържание: *Октомврийска революция*, *Пёткова бункер*. 6. Вторично възникнали имена чрез структурно преоформяне на теренни имена или на друг тип топоними: *Добросёл* > *Добросёлската могила*, *Елёново* > *Елёновския блок* и др.

В особени групи могат да бъдат отделени имената от: 1. Изчезнали апелативи или прилагателни: *Джжгела* – от изчезнало нарицателно *джжгел* 'чукара', запазено като нарицателно само под формата *джжглина* със същото значение; *Свещѝ плаз* – първият компонент е от изчезналото днес прилагателно *свещѝ* от апелатива *свец*. 2. Изчезнали значения на живи думи в говора: *Песнѝца* – от апелатива *пес* с изчезнало днес значение, който днес се използва само със значение 'куче'. 3. Редки живи думи в говора: *Теклицата* – от апелатива *теклица* 'жилава земя', запазен в говора, но изчезнал в други говори от страната. 4. Изчезнали лични имена в района или в страната: *Димитрãш* – от изчезнало лично име *Димитрãш*, чиято основа е запазена в личното име *Димитрãшко*; *Дõтко тарлã* по изчезнало лично име, производно от рядко срещаното днес име *Дõто*. 5. Изчезнали прякори: *Костѝл-*

ковото лѳзе – от изчезнал прякор *Костѳлката*, от който е фамилното име *Костѳлков* от друг регион. 6. Изчезнали родови имена: *Тоташилѳр* – от изчезнало родово име *Тоташилѳр*, което е по прякор.

В отделни групи могат да бъдат отнесени двузначните и многозначните теренни имена, имената с несигурна или с неясна етимология, както и имената от чужд произход, заемки, калки и полукалки.

4. Заключение

Обособяването на семантичните категории теренни имена в отделна група е обусловено от онимичната специфика на топонимите и от свързаната с нея мотивация в акта на назоваването. Всеки топоним възниква въз основа на присъщ за назовавания конкретен обект мотивиращ белег и при семантичната мотивационна класификация се откроява ясно мотивационната връзка между топонима и назовавания обект.

Библиография

- Димитрова-Тодорова Лиляна, 2006, *Местните имена в Поповско*, София.
- Димитрова-Тодорова Лиляна, 2011, *Собствените имена в България. Изследвания, анализ, проблеми*, София.
- Дуриданов Иван, 1952, *Местните названия от Ломско*, София.
- Заимов Йордан, 1959, *Местните имена в Пирдопско*, София.
- Жучкевич Вадим Андреевич, 1980, *Общая топонимика*, Москва.
- Ковачев Николай, 1987, *Българска ономастика. Наука за собствените имена*, София.
- Шмелев Дмитрий Николаевич, 1964, *Очерки по семасиологии русского языка*, Москва.
- Borek Henryk, 1988, *Nazwy relacyjne w toponimii*, [in:] *V Ogólnopolska konferencja onomastyczna. Poznań 3–5 września 1985*, Poznań, 43–51.
- Franck Otto, 1932, *Studien zur serbokroatischen Ortsnamenkunde*, Berlin.
- Miklosich Franz, 1927, 1860, *Die Bildung der slavischen Personennamen. Die Bildung der Ortsnamen aus Personennamen im Slavischen*, Heidelberg.
- Rospond Stanisław, 1957, *Klasyfikacja strukturalno-gramatyczna słowiańskich nazw geograficznych*, Wrocław.
- Skok Petar, 1921, *Prilozi k ispitivanju srpsko-hrvatskih imena mjesta*, Zagreb.
- Šmilauer Vladimír, 1963, *Úvod do toponomastiky*, Praha.
- Šmilauer Vladimír, 1970, *Přiručka slovanské toponomastiky*, Praha.
- Taszycki Witold, 1946, *Słowiańskie nazwy miejscowe (ustalenie podziału)*, Kraków.

Liljana Dimitrova-Todorova

Topical classification of semantic category of place names in Bulgaria

(Summary)

This paper deals with lexical-semantic categories of place names in Bulgaria which distinguish from the other categories of toponyms by some motivation-semantic characteristics. On the basis of the origin of the place names and the denomination motivation are differentiated two main groups and many subgroups of names. The first main group includes place names derived from appellatives, adjectives, adverbs and numeratives. Two types of names are differentiated here: topographical and cultural, which split into a large number of subtypes. In the second main group are included the place names from proper names which also have two basic types of place names from anthroponyms and from toponyms to which refers a number of subtypes. Many other semantic categories of place names exist too, among which are the single meaning and double meaning names, the names with uncertain or unclear etymology, the loans translation and others.

Słowa kluczowe: nazwy terenowe, toponimy, motywacja nazwotwórcza, kategorie semantyczne.

Key words: place names, toponyms, denomination motivation, semantic categories.